

Den Danske Dyrlægeforenings politikpapir vedrørende dyrlægers anvendelse af veterinær telemedicin i Danmark.

Den Danske Dyrlægeforenings (DDD) politikpapir har til formål at danne grundlag for holdninger, der udtrykkes af repræsentanter for DDD udadtil på foreningens vegne.

Baggrund

Anvendelsen af telemedicin er stigende inden for humansektoren, og samme trend ses nu også inden for veterinærmedicin, hvor firmaer eksempelvis tilbyder telemedicinske konsultationer.

I maj 2020 gennemførte FVE (Federation of Veterinarians of Europe) en undersøgelse blandt medlemsorganisationerne om anvendelse af veterinær telemedicin under COVID-19 pandemien. 17 lande besvarede undersøgelsen, der pegede på, at dyrlægerne i de enkelte lande anvendte telemedicin til konsultation af eksisterende klienters dyr og triage¹ af patienter til klinikken.

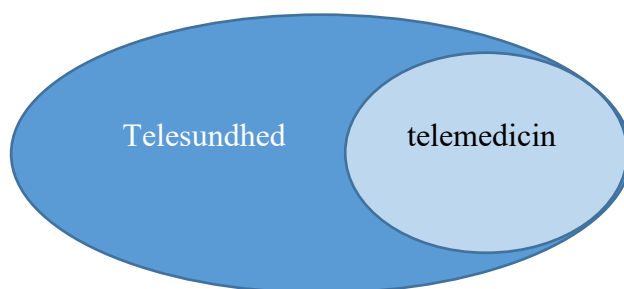
Definitioner

Definition af telesundhed

Telesundhed defineres som:

- Al anvendelse af teknologi, der er udviklet til at levere sundhedsinformation, uddannelse eller pleje eksternt.

Telesundhed er ikke en bestemt service, men en samling af værktøjer og omfatter fx både telemedicin og generel rådgivning. Telesundhedsbegrebet tager udgangspunkt i patienten og dennes samlede behov.

Eksempler:

Ydelser inden for telesundhed kan fx være at bistå dyreejeren i genoptræning af eget dyr postoperativt, ernæringsrådgivning som forebyggelse af livstilssygdomme hos dyr, monitorering af kronisk syge dyr i hjemmet eller syge dyr anbragt i sygestald, vurdering af transportegnethed mv.

¹ Triage er et redskab til at sortere og prioritere patienter, således at de patienter med størst behov bliver behandlet først.

Definition veterinær telemedicin

Der findes endnu ingen universel accepteret definition af veterinær telemedicin.

Den Danske Dyrlægeforening har besluttet nedenstående definition af veterinær telemedicin.

*Veterinær telemedicin er ydelser, der ved anvendelse af informations-og kommunikationsteknologi **supplerer** eller **erstatte** et fysisk møde mellem patienten og den veterinær Sundhedsfaglige person.*

Det omfatter derfor *ikke* kommunikation mellem sundhedsprofessionelle som fx second opinion dyrlæger imellem.

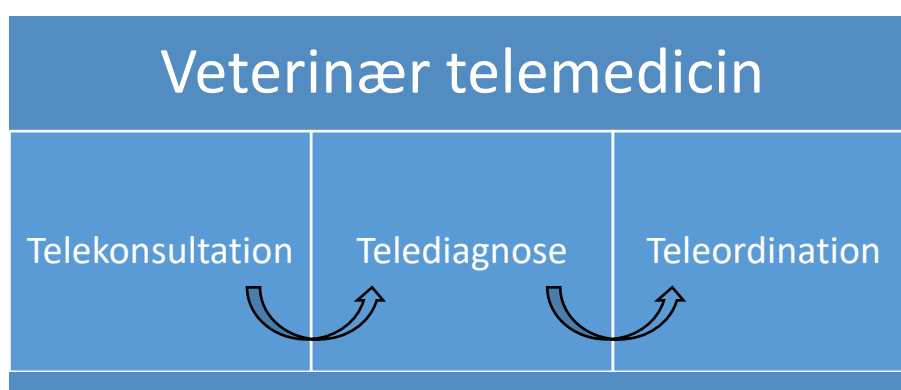
Situationen hvor en dyrlæge eller andre sundhedsprofessionelle konfererer om en konkret patient, er ikke omfattet af definitionen for veterinær telemedicin, hvis den ikke **erstatte** et fysisk møde mellem patienten og den sundhedsprofessionelle.

Det afgørende er, at teknologien gør patient og sundhedsprofessionel **uafhængige** af et fysisk møde. Således kan veterinær telemedicin også **supplere** ikke-telemedicinsk behandling, men kun hvis det gør aktørerne uafhængige af et fysisk møde.

Elementer i veterinær telemedicin

Ifølge DDD indeholder begrebet "veterinær telemedicin" følgende elementer:

- En telekonsultation (der erstatter eller supplerer et fysisk møde imellem patient og sundhedsprofessionelle jf. ovenstående)
- En telediagnose (på baggrund af telekonsultationen stilles en diagnose)
- Teleordination (anvisning af behandling til en patient fra en dyrlæge)

Disse elementer forholder DDD sig til i det følgende.

DDD holdning til dyrlægers anvendelse af telemedicin

DDD ser mange nye muligheder i anvendelse af veterinær telemedicin. Nye platforme kan bidrage positivt til at forbedre kvaliteten af telemedicin, og dyrlæger bør tage ejerskab i forhold til de muligheder, som veterinær telemedicin tilbyder.

Udviklingen på området for veterinær telemedicin bør ske i respekt for den veterinære profession, der til stadighed skal sikre dyrs - og menneskers sundhed samt god dyrevelfærd i et One Health perspektiv. Den veterinære profession bærer her et unikt ansvar, som også skal indtænkes i relation til nye tekniske muligheder.

Telekonsultation

På baggrund af gældende lovgivning mener DDD, at veterinær telemedicin mellem en dyrlæge og en Klient (patient) fx kan anvendes inden for følgende områder, hvor den telemedicinske konsultation **erstatte** et fysisk møde:

- Simple kontroller som fx postoperativ kontrol af sår
- Management af kroniske, tidligere diagnosticerede lidelser, hvor dyrlægen har kendskab til patienten
- Vurdering af klinisk effekt ved ejer-initierede behandlinger af produktionsdyr på enkeltdyrsniveau
- Vurdering af produktionsdyr med hensyn til transportegnethed eller behov for akut eutanasi på enkeltdyrsniveau.

Telediagnoser

Det er ved lov forbeholdt dyrlæger at stille diagnoser på dyr.

- DDD mener ikke, at dyrlæger på det forhåndenværende grundlag kan stille en **ny** diagnose på en patient, som **alene** er konsulteret og diagnosticeret via en telemedicinsk konsultation.
- DDD mener, at dyrlæger kan stille en **tentativ** diagnose på baggrund af en telekonsultation og på baggrund af denne henvise dyreejere til dyrlægebehandling eller ordinere ejerinitieret behandling med andet end receptpligtige lægemidler, som tjener at minimere dyrets ubehag, smerte eller lidelse under henvisning til fx Dyrevelfærdsloven.

Teleordination

Ved ordination forstås at foreskrive medicin eller anden behandling til dyret.

- DDD mener ikke, at dyrlæger kan anvende, udlevere eller ordinere receptpligtige lægemidler til dyr uden forudgående fysisk konsultation jf. dyrlægelovens § 12 stk. 1.
- Telemedicin kan dog ikke udelukkes at kunne anvendes i et vist omfang til **genordinering** af receptpligtige lægemidler. Her er det væsentligt, at der er tale om en eksisterende lidelse hos det enkelte dyr, som er tidligere diagnosticeret af dyrlægen selv, og hvor dyrlægen har indgående kendskab til patienten og dyreejeren jf. gældende lovgivning, ligesom der bør være en plan for næste fysiske kontrolbesøg.
- I forhold til **genordinering** til produktionsdyr er det væsentligt, at der ikke sker kompromittering i forhold til anvendelse, udlevering og ordinerings af receptpligtige lægemidler til produktionsdyr; fx at krav om sundhedsrådgivningsaftale fastholdes.

Dyrlægens ansvar

- Dyrlæger skal være bevidste om, at det i sidste ende vil være dyrlægens konkrete vurdering i det konkrete tilfælde, inden for gældende lovgivning, der afgør, om anvendelsen af veterinær telemedicin findes faglig forsvarlig. Veterinær telemedicin har ikke på nuværende tidspunkt været vurderet i forbindelse med lovgivningsarbejdet i Danmark.
- Det er vigtigt, at dyrlæger fører journaloptegnelser over udførte telemedicinske ydelser og aftaler med dyreejeren på lige fod med fysiske konsultationer uagtet, at der ikke udleveres receptpligtige lægemidler.

Fremtidig brug af veterinær telemedicin i Danmark

For at dyrlægerne i fremtiden kan navigere i – og anvende veterinær telemedicin som redskab, er det ifølge DDD vigtigt at

- DDD opsøger erfaringer fra lande, der udfører pilotstudier, og dette anvendes til, sammen med Fødevarestyrelsen og evt. andre interessenter, at iværksætte et pilotprojekt, der aktivt involverer danske dyrlæger fra forskellige sektorer (fx familiedyr, heste og produktionsdyr) på frivillig basis, og som har til formål af afklare anvendelsesmuligheder og -begrænsninger for veterinær telemedicin under danske forhold.
- Der fra myndighedernes side på baggrund af indhentede erfaringer, opstilles juridiske kriterier for anvendelse og kvalitets sikring af veterinær telemedicin, herunder ansvars pådragelse i forbindelse med evt. diagnosticering og behandling af dyr.
- Dyrlæger sikres adgang til vejledning fra myndighedernes side, og at der udarbejdes Standard Operating Procedures for anvendelse af veterinær telemedicin (SOP).
- Der udarbejdes et kapitel i etisk kodeks vedrørende anvendelsen af veterinær telemedicin.
- Sikres en koordineret indsats for anvendelsen af veterinær telemedicin med hensyn til myndighedernes krav, It-firmaers implementeringsmuligheder i eksisterende praksissystemer og dyrlæger.

Det er DDDs hensigt at fremføre disse forudsætninger for myndighederne og aktivt bidrage til ovenstående gennem konstruktivt samarbejde med relevante parter.